

Kompendie – Fællesprogram: ”Skabelse”

Seniorkursus Vork – Efteråret 2018

Fællesfolk:

- Rebecca Rosengaard, rebeccarosengaard@gmail.com
- Andreas Emil Nesgaard, mail@andreasemil.dk

Resume

Emnet for årets fællesprogram er ”Skabelse”. Først et temaløb, der tager udgangspunkt i otte skabelsesfortællinger fra otte virkelige kulturer. Deltagerne repræsenterer et folk og kæmper i en fælles leg for deres egen skabelsesfortælling. Senere lærer de hinandens fortællinger at kende gennem et cirkelløb med en post for hver fortælling.

Anden del af fællesprogrammet er en værkstedsperiode med titlen ”Mig og mine hænder”. Værkstederne er en del af emnet ”Skabelse” på den måde, at nu er det deltagernes tur til selv at være skabende. Vi gør dette for at prioritere håndsværksfærdigheder, der godt kan forsvinde lidt i et FDF fyldt af leg, fantasi og samarbejde. Vi ser desuden disse værksteder have en overførselsværdi til kredsarbejdet.

Mig og mine hænder

Missionsarbejde-DYST

“Nu skal du høre, hvordan verden blev skabt”

Alle kampklare hold skal stå klar uden for Brunmosehallen (Mølkærparken 5 i Ødsted) PRÆCIS kl. 14.15, hvor den store fællesdyst går i gang!

Reglerne er som følger:

Legen starter, så snart I træder ind i hallen. I skal nu bruge jeres overtalelsesevne til at overbevise alle de instruktører, der går rundt i hallen om, at netop jeres fortælling om verdens skabelse er den sande. Hver gang I overbeviser en instruktør, får I en ispind, som skal hen i den skål, der står ved jeres base (markeret med et skilt).

I vil 2 gange i løbet af legen høre et lydsignal. Når I hører lydsignalet første gang, skal I finde tilbage til jeres base, og når hele gruppen er samlet åbner I “Kuvert nr.1”. Heri står der en række regler, som gælder fremadrettet i legen. Når I anden gang hører lydsignalet, finder I på samme måde tilbage til basen, og læser sammen “Kuvert nr. 2” og følger herefter de nye regler for legen.

For hver ispind I skaffer til jeres hold, har I overbevist en person om, at netop JERES skabelsesfortælling er den rigtige. Det hold, som har skaffet flest ispinde, når legen afsluttes, har vundet.

Beskrivelse til instruktører

Kort fortalt skal de 8 religioner kæmpe om at overbevise flest mulige mennesker (ispinde) til at netop deres religion er den rigtige. Alle overbeviste mennesker (ispinde) samles i midten i en beholder, så man kan følge udviklingen for de enkelte religioner. Af den omvendte mængde (ispindene) er der også fravalg. Ca. 10% hver 5. min, som mister deres tro og bliver neutrale igen. Man kan kun have 1 overbevist mand (ispind) på sig af gangen.

Spillet intensiveres gennem 3 runder. Der er ikke stop mellem runderne, men runderne skal forklare og styre intensiteten i aktiviteten. I hver runde tilføjes regler. Hvert hold får udleveret 3 kuverter. Den første kuvert beskriver basic regler. Denne læses på vejen til hallen. Den 2. og 3. kuvert må først åbnes når legen er i gang og der gives signal via en farve.

Alle religioner har sin egen base. Basen er gruppens samlingspunkt og er som sådan ikke andet end det.

Runde 1 kl. 14:15 (ca. 10-15min)

Deltagerne ankommer til Brunmosehallen. Spillet går i gang med det samme på slaget 14.15
Setting: Der er lys i hallen, behageligt og varmt. Der er stille og dejlig musik. Måske fuglefløjt.

Instruktørerne går rundt med en ispind tydelig i hånden. Det er dem som kan overvindes ved samtale (totalteater). Religionerne skal derfor forsøge med overtalelsesevne at overbevise flest mulige til deres overbevisning.

Runde 2 kl. 1425/1430 (ca. 15 min)

Lokalet bliver grønt og alle lamper lyser grønt. Det betyder at kuvert nr. 2 må åbnes. Alle religioner løber tilbage til deres base for at læse de nye regler.

Setting: Der skrues lidt ned for lyset, bliver mere koldt og ubehageligt. Musikken skifter til højere tempo mere aggresivt.

Instruktørerne smider deres ispinde, samt dem de har i lommerne ud på gulvet. Gulvet skal flyde med ispinde, som der nu kan samles ind. 1 af gangen.

Instruktørerne går ud af legen i denne runde.

Alle religioner får forskellige regler, men de skrives som om de er ens for alle.

Runde 3 14:145 (Ca. 15 min)

I denne runde skal det gå helt amok og ende i totalt kaos.

Lokalet bliver helt rødt og alle lamper lyser rødt. Holdene må nu åbne den røde kuvert.

Setting: Lyset begynder at blinke, det bliver vildt, det bliver kaotisk. Der kommer røg. Musikken stiger i endnu stærkere tempo.

Instruktørerne smider flere ispinde ind og går nu ind i legen og genere religionerne. Tager fat i dem, holder dem hen, går i vejen osv.

Alle religioner får forskellige regler, men de skrives som om de er ens for alle.

Derudover smides der badebolde ind, hulahopringe og andet der ligger i vejen og forvirre.

GUD afbryder dysten:

"Jeg er træt af at se jer kæmpe. I har alle sammen forskellige fortællinger om den samme skabelse. Gå nu ud og lær hinandens fortællinger at kende"

Kuvert 1: Ekstra regler (til hold 1+2)

- Man må kun have én ispind ad gangen
- Alle skal lave gadedrengehop, når de bevæger sig rundt

Kuvert 1: Ekstra regler (til hold 3+4+5)

- Man må kun have én ispind ad gangen
- Alle skal hoppe, når de bevæger sig rundt

Kuvert 1: Ekstra regler (til hold 6+7+8)

- Man må kun have én ispind ad gangen
- Alle skal holde en fra holdet i hånden, når de bevæger sig rundt

Kuvert 2: Ekstra regler (til hold 1+2)

- Når man bevæger sig, skal det være i løb.
- Man må kun bruge venstre hånd
- Man må kun bevæge sig baglæns.

Kuvert 2: Ekstra regler (til hold 3+4)

- Når man bevæger sig, skal det være i løb.
- Man må ikke sige en lyd udenfor basen.
- Kvinder SKAL følges af en mand, når de er udenfor basen.

Kuvert 2: Ekstra regler (til hold 5+6)

- Når man bevæger sig, skal det være i løb.
- Man må kun bevæge sig, når man siger uhh.
- Man skal springe buk over en anden, før man må aflevere en ispind.

Kuvert 2: Ekstra regler (til hold 7+8)

- Når man bevæger sig, skal det være i løb.
- Man skal have tungen ud af munden, når man er udenfor basen.
- Man skal danse floss, når man står stille.

Skabelsesløb

Post 1: De kristne

Postansvarlig: Lise Piltoft

Mytefortæller-ansvarlig: Signe Randorf

Postbeskrivelse:

Holdet skal lave så mange elementer fra skabelsesberetningen som muligt ud af trylledej (planter, dyr, himmel, hav, lys, mørke osv.) - det er på tid, og de får point for, hvor mange elementer de husker, om de er i rækkefølge, og hvor godt de er udført.

Materialer:

Trylledej i murerspande.

Brædder (til at fremvise trylledejs-tingene på).

Post 2: De gamle nordboere

Postansvarlig: Clara

Mytefortæller-ansvarlig: Thomas

Postbeskrivelse:

Deltagergruppen deles i 2, og de to grupper skal løse deres opgaver samtidigt.

Gruppe 1 skal henholdsvis skabe urjætten Ymer, og som koen Audhulma slikke rimfrost af saltsten og få urmennesket Buri ud. Konkret: Halvdelen har bind for øjnene og skal i en spand med ulækkert indhold finde "Ymers legemsdele" og placere dem rigtigt på den store tegning af Ymer. De i gruppen, der kan se, skal henholdsvis guide de blinde til at placere legemsdelene rigtigt på tegningen, og samtidig tømme en playmobilfigur ud af en stor klump is og placere den på tegningen af Ymer.

Gruppe 2 skal som Odin, Vile og Ve skabe verdens to første mennesker Ask og Embla.

De bygger de to mennesker af brændestykker, der skal balanceres. De pyntes også med naturmaterialer.

Materialer:

7 stk. playmobilfigurer i is.

Murespand med klamt indhold og "legemsdele".

Kæmpe tegning med Ymers omrids.
Seddel med oversigt over, hvilke legemsdele de skal finde i spanden.
Reb til at binde deltagere.
Kasse med brænde til at bygge Ask og Embla.
Laminerede sedler med henholdsvis "Ask" og "Embla"
Bind for øjnene.

Post 3: Hopi-indianerne

Postansvarlig: Lene

Mytefortæller-ansvarlig: Line

Postbeskrivelse:

Deltagerne er alle stammerne, der lige er kommet op fra underverdenen og sammen skal skabe lys i verden.

Konkret: De skal lave ild i et område, de ikke må komme tæt på. Der er et bålfad i midten med lampeolie i, og deltagerne står fordelt i tre felter et stykke fra bålfadet. I felterne ligger der en masse forskellige ting (bl.a. en lang pind, tape, stjernekastere og en lighter), og de skal selv finde ud af, hvad de skal bruge til at lave ild. Alle har bind for øjnene undtagen én deltager i midten, som skal regne ud, hvad der skal gøres og guide de andre igennem det.

Materialer:

Flise.

Lampeolie + gryde

Bind for øjnene

Alt muligt lort + lange pinde (Troels finder det, der skal bruges).

Ligthere + tændstikker.

Post 4: Ibiboerne

Postansvarlig: Mathilda

Mytefortæller-ansvarlig: Peter Randorf

Postbeskrivelse:

Gruppen skal bygge det Solens hus, som vandet aldrig vil komme på besøg i.

I centrum er en felt, med en grøn legoplade og en masse løse legoklodser.

I en ring udenfor er der 4 felter i "zone 1", længere ude 4 felter i "zone" 2 og yderst 4 felter i "zone 3". Deltagerne fordeles i de forskellige zoner.

I zone 3 ligger et billede af en del af huset. Deltager fra zone 3, løber ind til deltager i zone 2 og giver informationer videre. Person i zone 2 løber til deltager i zone 1, som løber ind i midten og bygger. De 4 deltagere fra zone 1, som bygger i feltet i midten må IKKE tale sammen, men arbejder sammen om at bygge huset.

Materialer:

Klodser til legohus

Grøn legoplade + seddel titel "Solens Hus"

Minestrimmel + Pløkker

Billeder af det, der skal bygges

Post 5: Muslimerne

Postansvarlig: Maria E.
Historiefortæller-
ansvarlig: Daniel K.

Postbeskrivelse:

Koranens skabelse minder til forveksling om den vi kender fra Bibelen. Derfor tager denne post udgangspunkt i De 5 Søjler - de 5 grundpiller i Islam.

Der er én opgave ved hver søjle, og hele gruppen hjælpes ad med at løse hver opgave. Når én opgave er løst skynder man sig videre til næste søjle og opgave.

Søjle 1: Shahadah (Trosbekendelsen)

Deltagerne skal sige den kristne trosbekendelse ved hver især at sige ét ord ad gangen. Siger man det forkerte starter man forfra. Enten kan hele gruppen gøre det sammen, eller de kan udvælge nogen, der mener at de kan den, og de gør det. Er det for svært med trosbekendelsen kan man i stedet tage fadervor.

Søjle 2: Salah (Bøn)

Deltagerne får udleveret et verdenskort og skal med dette finde pejlingen til Mekka. Herpå skal de på de udleverede bedetæppe (tæppe sat fast på plade) løfte en person op og dreje tæppet så det peger i den rigtige kompaskurs.

Søjle 3: Zakat (Almisse)

Der er gemt slik i et område. Deltagerne skal finde ét stykke slik hver og sætte sig i en rundkreds. De bliver præsenteret for Zakat-temaet, og får det vide at nogle deltagere tidligere har givet noget slik videre til fællesskabet, og de nu selv må vælge, om de vil give det i almisse eller spise det.

Søjle 4: Hajj (Pilgrimsrejsen)

Deltagerne skal stå rundt om kabaen (den sorte papkasse i midten) ude ved søjlerne (et stykke fra kassen) og smide småsten ind i den. De skal alle kaste på en gang, og opgaven er løst, når alle deltagerne rammer i på samme kast.

Søjle 5: Sawm (Fasten)

Deltagerne skal ligge i planke indtil posttiden er slut. De får point efter hvor udholdende de er.

Materialer

5 søjler i jorden, Print af trosbekendelsen og fadervor, Plade med bedetæppet sømmet fast på, Kompas + pind + verdenskort til at pejle, En flyttekasse der er spraymalet sort, småsten, Et styk slik til alle deltagere + en skål til zakat-slik.

Post 6: Hinduer

Postansvarlig: Mikal

Historiefortæller-ansvarlig: Camilla R.

Postbeskrivelse:

Der leges *evolutions sten/saks/papir*, hvor hvert trin er et af de seks udviklingsstadier fra fisk til fuldkomment menneske.

Alle starter som fisk, og så kæmper man mod en deltager. Vinder man, rykker man videre til næste udviklingstrin, og hvis ikke man vinder, udvikler man sig selvfølgelig ikke. Ens "stadie" vises ikke ved et håndtegn, men ved at man f.eks. hvis man er skildpadde kravler langsomt på jorden.

Fra fisk → skildpadde → vildsvin → menneskeløve → dværg → fuldkomment menneske.

Materialer:

Pynt til posten.

Seddel med udviklingstrinene.

Post 7: Inuitterne

Postansvarlig: Lene

Historiefortæller-ansvarlig: Mette

Postbeskrivelse:

Månen og Solen er søstre, der jagter hinanden rundt om jorden med lamper.

3 deltagere er måner, som bærer en lampe (i form af en pandelampe på), og resten er sole. Månerne skal fange solene, men alle (både fangere og løbere) må kun løbe fremad i en cirkel lavet af minestrimmel.

Løber man "tilbage i cirklen" eller udenfor cirklen giver det minuspoint.

Når man bliver fanget giver man pandelampen videre til sit offer og rollerne er byttet.

Materialer:

Minestrimmel.

8 hegnspæle

12 pløkker.

3 moslamper.

Post 8: Big Bang

Postansvarlig: Anton

Historiefortæller-ansvarlig: Rasmus R.

Postbeskrivelse:

Professor Bang forklarer ivrigt om alt muligt i forbindelse med jordens skabelse. På et tidspunkt afbryder postansvarlig (Anton) og tager over, og beder om hjælp til at overskueliggøre, hvad der skete ved universets begyndelse
= Logikopgave med at regne rækkefølgen på udviklingstrin ud.

Materialer:

Plade med Big Bang illustreret.

Laminerede kort med titler på udviklingstrin + mennesker

Informationer

Dette gives IKKE til deltagerne, men læses op efterhånden i den rækkefølge, du synes.

- Vi ved kun hvad der skete efter Big Bang.
- Mennesker blev skabt 13,7 milliarder år efter Big Bang.
- Elektroner opstod før protoner.
- Kernepartiklerne afhænger af kernekraft. Kraften opstod først.
- Super-naturkraften var den første kraft.
- Fire af tingene skete det første milliontedel af 1 sekund efter Big Bang. Efter det udvidede universet sig voldsomt i 300.000 år. Det hedder "The Dark Age".
- Elektroner opstod efter den svage elektromagnetiske kernekraft.

For 13,7 milliarder år siden:

Kæmpemæssig eksplosion: BIG BANG

Det første milliontedel af 1 sekund efter Big Bang:

- 1) Super-naturkraften
- 2) Svag elektromagnetisk kernekraft/Stærk kernekraft/Tyngdekraft
- 3) Elektroner
- 4) Protoner og neutroner

Fra 1 milliontedel af 1 sekund til 300.000 år efter Big Bang:

- 5) "The Dark Age" årrække på 300.000 år hvor universet udvider sig voldsomt.

13,6997 milliarder år efter Big Bang:

- 6) Mennesker

Værksteder (2 timer)

Arbejde i frisk træ og kokosnødder Sted: Bænke i gården.		
Ansvarlige Amalie Falke Signe	Opgave Arbejde i henholdsvis kokosnødder (lave kop eller smykker) og frisk træ (snitte ske eller smørkniv).	Materialer skaffet 12 kokosnødder Værktøj og sandpapir findes på Vork. 15 nøgleringe Lædersnor
Byg din egen papir-lampe Sted: Spisesalen.		
Ansvarlige Daniel Rebecca	Opgave Fold din egen lampe i lampe i papir.	Materialer skaffet 24 stykker 180 grams A2 papir. Nåle, tråd og lim.
Knob, besnøringer og abehænder Sted: Bag instruktørfløjen.		
Ansvarlige Troels Andreas Emil	Opgave Blive bedre til knob og besnøringer, samt lave abehænder til nøglering.	Materialer skaffet Rafter og reb. Lædersnor + nøgleringe.
Hækle Sted: Bænke i gården.		
Ansvarlige Katrine Lise	Opgave Lær at strikke og hækle karklude og andre små ting.	Materialer skaffet Garn i lange baner. Hæklenåle (medbringer selv).
Lerperler Sted: Bænke i gården m. bålfad.		
Ansvarlige Lene Clara	Opgave Lær at lave og brænde lerperler, og lave smykker/nøgleringe/pynt til uniform af dem.	Materialer skaffet Ler. 5 potteskjulere med underskål. Savsmuld. Alufolie.

Sangskrivning Sted: Salen		
Ansvarlige Nicolaj	Opgave Skriv en sang (Nicolaj bestemmer selv øvrigt indhold)	Materialer skaffet Vi finder papir og skriveredskaber på Vork.

Byg en bænk Sted: I gården.		
Ansvarlige Cannon Rasmus F.	Opgave Byg en stor, flot bænk til Vork.	Materialer skaffet Cannon har styr på materialer til bænkbbyggeri.

Sy-værksted med kartoffeltryk Sted: Spisesalen		
Ansvarlige Camilla Emma T.	Opgave Sy din egen mulepose/bestikpose/gymnastikpose.	Materialer skaffet Stof, nål og tråd. Kartofler og maling. Perler.

De otte skabelsesfortællinger

Da Gud skabte verden (De kristne)

I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden. Jorden var dengang tomhed og øde, der var mørke over urdybet, og Guds ånd svævede over vandene.

Gud sagde: »Der skal være lys!« Og der blev lys. Gud så, at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket. Gud kaldte lyset dag, og mørket kaldte han nat. Så blev det aften, og det blev morgen, første dag.

Gud sagde: »Der skal være en hvælving i vandene; den skal skille vandene!« Og det skete; Gud skabte hvælvingen, som skilte vandet under hvælvingen fra vandet over hvælvingen. Gud kaldte hvælvingen himmel. Så blev det aften, og det blev morgen, anden dag. Gud sagde: »Vandet under himlen skal samle sig på ét sted, så det tørre land kommer til syne!« Og det skete. Gud kaldte det tørre land jord, og det sted, hvor vandet samlede sig, kaldte han hav. Gud så, at det var godt. Gud sagde: »Jorden skal grønnes: Planter, der sætter frø, og alle slags frugttræer, der bærer frugt med kerne, skal være på jorden.« Og det skete; jorden frembragte grønt, alle slags planter, der sætter frø, og alle slags træer, der bærer frugt med kerne. Gud så, at det var godt.

Så blev det aften, og det blev morgen, tredje dag.

Gud sagde: »Der skal være lys på himmelhvælvingen til at skille dag fra nat. De skal tjene som tegn til at fastsætte festtider, dage og år, og de skal være lys på himmelhvælvingen til at oplyse jorden!« Og det skete; Gud skabte de to store lys, det største til at herske om dagen, det mindste til at herske om natten, og stjernerne. Gud satte dem på himmelhvælvingen til at oplyse jorden, til at herske om dagen og om natten og til at skille lys fra mørke. Gud så, at det var godt. Så blev det aften, og det blev morgen, fjerde dag. Gud sagde: »Vandet skal vrimle med levende væsener, og fugle skal flyve over jorden oppe under himmelhvælvingen!« Og det skete; Gud skabte de store havdyr og alle slags levende væsener, der rører sig og vrimler i vandet, og alle slags vingede fugle. Gud så, at det var godt. Og Gud velsignede dem og sagde: »Bliv frugtbare og talrige, og opfyld vandet i havene! Og fuglene skal blive talrige på jorden!« Så blev det aften, og det blev morgen, femte dag. Gud sagde: »Jorden skal frembringe alle slags levende væsener, kvæg, krybdyr og alle slags vilde dyr!« Og det skete; Gud skabte alle slags

*vilde dyr, af slags kvæg og alle slags krybdyr.
Gud så, at det var godt.*

*Gud sagde: »Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! De skal herske over havets fisk, himlens fugle, kvæget, alle de vilde dyr og alle krybdyr, der kryber på jorden.«
Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem og sagde til dem: »Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!«
Gud sagde: »Nu giver jeg jer alle planter, der sætter frø, på hele jorden og alle træer, der bærer frugt med kerne. Dem skal I have til føde. Til alle de vilde dyr og til alle himlens fugle, ja, til alt levende, der rører sig på jorden, giver jeg alle grønne planter som føde.«
Og det skete. Gud så alt, hvad han havde skabt, og han så, hvor godt det var. Så blev det aften, og det blev morgen, den sjette dag.*

Da mennesket blev skabt fra urjætten Ymer (De gamle nordboere)

I urtidsdagene - før der endnu var nogen jord eller nogen himmel - fandtes et enormt svælg midt i verden, som hed Ginnungagap. Det store svælg lå mellem isens land Niflheim i nord og varmens land Muspelheim i syd.

Så skete det, at varmen fra Muspelheim smeltede noget af isen i Niflheim, og på den måde opstod livet. Da rimen fra nord mødte varmen fra syd smeltede den og dryppede ned. Af disse dråber opstod et menneskelignende væsen, en jætte med navnet Ymer. Mens han lå og sov, kom han til at svede. Fra Ymers sved fra hans højre armhule voksede der en mand og en kvinde frem - hans højre fod avlede en søn med hans venstre, og fra dem kom en så rig yngel at verden snart var fyldt med grumme jætter.

En ko ved navn Audhumla blev også dannet af dråberne. Ymer levede af dens mælk. Koen selv fik næring ved at slikke fim-frost af saltsten. Da den slikkede på en af dem i tre dage, blev mennesket buri skabt. Han fik sønnen Borr, som med jættekvinden Bestla fik Odin, Vile og Ve, som var de tre første guder.

Da guderne voksede og blev bevidste om deres kræfter, besluttede de at dræbe Ymer.

Guderne tog da Ymers lig og kastede det i Ginnungagap - og af det formede de jorden. Blodet blev til verdenshavene, kødet til jord og muld, knoglerne til alverden bjerge og fjelde, håret til skovene, tænderne til sandet og hjerneskillen hævede de op som himmelhvælvingen. Herefter satte de dværgene Nordre, Søndre, Østre og Vestre til at holde hvert deres hjørne af denne skal. Gløder fra Muspelheim kastede de op og gjorde til stjerner. De mest glødende stykker fra Muspelheim fik særlige opgaver - det var sol og måne.

En dag da Odin, Vile og Ve kom gående på stranden, fik de øje på to træstammer og besluttede at se hvem af dem der var den bedste til runetrolddom. Odin formede dem som mennesker og bragte dem liv, Vile gav dem deres forlighed og Ve gav dem deres sanser. Den første mand hed Ask og kvinden hed Embla, og det er fra dem at alle mennesker stammer.

Fortællingen om solguden og edderkoppekvinde (Hopi-indianerne)

Det hele begyndte med to store, modsatrettede kræfter: Solguden og edderkoppekvinde. Solguden regerede over alt i den øvre verden, og edderkoppekvinde herskede suverænt i underverdenen. Der var hverken mand eller kvinde, dyr eller fugle, før de to kunne blive enige om det. Men efterhånden blev de dog enige om en del. F.eks. blev de hurtigt enige om, at verden skulle ligge midt mellem deres to riger, midt mellem himlen og underverdenen. Da de selv følte, at de havde skabt tilstrækkeligt mange figurer, blæste de liv ind i dem alle sammen.

Nu bad edderkoppekvinde dem om at følge efter hende. Hun ledte alle de skabte væsener gennem underverdenens mange uhyggelige huler, og til sidst kom de til en åbning i underverdenen, et hul. Så snart de kom op i verden, så de, at der sad en lille fugl ved indgangen. Det var den, der afgjorde, hvem der skulle tilhøre hvilken stamme, og det var den, der afgjorde, hvilket sprog, de skulle tale. Og sådan blev fuglen ved indtil alle, inklusive den hvide mand, var kommet op

gennem hullet. Men Jorden var stadig dækket af mørke.

I fællesskab skabte alle stammerne solen og månen, og da først der var lys i verden, kunne hver enkelt stamme begynde at se sig om efter et sted at bo.

Alle ville gerne drage mod øst, hvor solen står op, og for at lave nogle fair konkurrenceregler, blev man enige om, at dem, der først nåede at bosætte sig derude, hvor solen står op, skulle lade en masse stjerner falde fra himlen. Så ville alle vide, at konkurrencen var slut, og at man skulle blive, hvor man var.

Som sædvanlig var den hvide mand, den mest utålmodige. Ja, det vil sige den hvide mand og den hvide kvinde. I dette tilfælde var det nemlig den hvide kvinde, der gjorde forskellen. Hun gav sig til at rulle død hud af sit lår. Med den døde hud skabte hun hesten, og da de hvide således kunne ride, kom de først til det eftertragtede land. Så snart de var ankommet, sørgede de for at en masse stjerner dryssede ned fra himlen, og så blev alle stammerne, hvor de var.

Da Solen og Månen klatrede op på himlen (Ibiboerne)

For længe siden boede både solen og månen nede på Jorden. De var meget gode venner. Solen kom ofte på besøg i det hus, hvor vandet boede. De sad sammen i mange timer og talte. Men vandet kom aldrig på besøg hos solen. En dag spurgte solen derfor sin ven: "Hvorfor kommer du og din familie aldrig og besøger mig? Min kone og jeg ville være glade for at byde jer velkommen i vores hus." Vandet lo: "Jeg er ked af, at jeg aldrig før har besøgt dig, men dit hus er for lille. Når jeg kommer med hele min familie, så er jeg bange for, at vi jager dig og din kone bort."

"Vi skal snart bygge os et nyt stort hus" svarede solen. "Vil du ikke komme og besøge os der, hvis det bliver stort nok?"

"Det må altså være meget stort, hvis jeg skal komme" forklarede vandet. "Min familie og jeg fylder så meget, at vi kunne komme til at skade din ejendom."

Men solen var så bedrøvet over, at hans ven aldrig kom på besøg. Vandet lovede derfor, at han ville komme, når det nye hus var parat. Men vandet kom kun, hvis huset blev stort.

Solen og hans kone, månen, gik nu i gang og sammen byggede de et stort og smukt hus.

"Nu må du komme og besøge os" sagde solen.

"Vi er sikre på, at vores hus er stort nok til at rumme lige så mange gæster, det skal være!"

Vandet var stadig i tvivl. Men solen bad om, at vandet begyndte at komme ind. Ind gennem husets dør strømmede vandet så. Med dig førte det hundreder af fisk og havdyr. Da vandet stod i knæhøjde, spurgte det solen: "Vil du stadig have mig og min familie til at komme ind i dit hus?" "Ja!" udbrød den tåbelige sol. "Lad dem bare komme alle sammen!"

Vandet blev derfor ved med at strømme ind i huset. Til sidst måtte solen og månen klatre op på taget af deres hus for at holde sig tørre. "Vil du stadig have mig og min familie til at komme ind i dit hus?" spurgte vandet igen. Men solen kunne ikke lide at tage sine ord i sig igen. Så han svarede: "Ja, jeg har jo sagt, at jeg vil have dem alle sammen. Lad dem blot komme." Så nåede vandet helt op til toppen taget. Solen og månen måtte derfor stige op i himlen. Og dér har de boet lige siden.

Da Gud skabte verden på 6 dage (Islam)

Gud skabte himlen og jorden på 6 dage. Gud er evig og levende, og han bliver aldrig træt. Han lader natten lægge sig som et slør hen over dagen, og lader natten og dagen følge hinanden igen og igen. Han skabte solen og

månen og stjerne og underlagde dem sin lov. Gud skabte mennesket af ler, og pustede sin livsånde i det. Han gav det hørelse og syn og hjerte. Han lærte det første menneske, Adam, om alle tings beskaffenhed og egenskaber. Han skabte en mage til manden og lod utallige mænd og kvinder sprede sig på jorden. Han såede kærlighed og barmhjertighed mellem dem, og hos deres mage skal mennesket finde sjælefred og tryghed.

De 5 søjler er grundpillerne i Islam

Shahadah = Trosbekendelsen

En fremsigelse af trosbekendelsen er den første gerning, når man er konverteret til muslim.

Salah = Bøn

I Islam er bønnen central, og en muslim kaldes til tidebøn 5 gange om dagen.

Zakat = Almisse

En muslim betaler 2,5 procent af sin årlige indkomst til velgørende formål.

Sawm = Fasten

Muslimerne har siden år 623 fastet i måneden Ramadan, hvor de ikke må spise eller drikke mellem solopgang og solnedgang.

Hajj = Pilgrimsrejsen

En gang i livet skal enhver muslim på pilgrimsrejse til den helligestedet Kabaen i byen Mekka.

De universet blev til ud af det store verdensæg (hínduerne)

Hele universet blev skabt, da den store den mægtige Brahma kom ud af det store gyldne æg Hiranyagarbha. Brahma lå først i ægget i et år, hvorefter han delte det i to dele. Den øverste del af ægget blev til Paradiset, mens det nederste blev til universet, og mellem disse to dele var rummet, som altid og fortsat udvider sig. Mennesket udviklede sig fra en fisk, til en skildpadde, til et vindsvin, til en menneskeløve, til en dværg, til et fuldkomment menneske.

Dengang da månen forelskede sig i solen (Inuitterne)

Engang for længe siden skete det, at månen forelskede sig i sin søster Solen. Derfor sneg han sig ind i hendes seng om natten og lagde sig tæt op ad hende. Solen vidste ikke, hvem hendes elsker var, for Månen kom først om aftenen, når mørket var faldet på. Derfor smurte Solen en nat sod i hovedet af skikkelsen i hendes seng, og dagen efter opdagede hun til sin gru, at den hemmelige gæst var hendes bror.

Hun blev så rasende og skamfuld, at hun satte ild til en tot lampemos, og hun cirkede rundt og steg i en spiralbevægelse op mod himlen. Månen, der var forelsket i sin søster, greb straks en tot mos for at følge efter Solen. Men månen fik dårligt ild i mosset, og derfor er

Månens lys svagere og koldere end solens varme og store lys. Månen jagter stadig sin søster over himlen, og derfor har døgnet sin rytme og årstiderne deres skiften.

Universets tilblivelse

For 13,7 milliarder år siden:

Kæmpemæssig eksplosion: BIG BANG

Det første milliontedel af 1 sekund efter Big Bang:

- 1) Super-naturkraften
- 2) Svag elektromagnetisk kernekraft/Stærk kernekraft/Tyngdekraft
- 3) Elektroner
- 4) Protoner og neutroner

Fra 1 milliontedel af 1 sekund til 300.000 år efter Big Bang:

- 5) "The Dark Age" årrække på 300.000 år hvor universet udvider sig voldsomt.

13,6997 milliarder år efter Big Bang:

- 6) Mennesker